

## Raadsvoorstel

**Status: Besluitvormend**

Agendapunt:	4
Onderwerp:	Transformatie jeugdzorg Regionaal projectplan
Datum:	10 december 2012
Portefeuillehouder:	Jhr. M.R.H.M. von Martels
Decosnummer:	136
Informant:	Jurgen Goejer E. j.goejer@dalfsen.nl T. (0529) 48 83 49

**Voorstel:**

Instemmen met het projectplan 'Transitie jeugdzorg IJsselland 2012 – 2015'.

## **Inleiding:**

Met ingang van 2015 wordt de naar verwachting gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van jeugdzorgtaken die nu nog worden uitgevoerd door rijk en provincie. Dit is één van de voorgenomen transitie van taken naar gemeenten. De transitie/transformatie van de jeugdzorg is geen louter lokale aangelegenheid. Enerzijds omdat jongeren zich over gemeentegrenzen heen bewegen en anderzijds omdat sommige interventies, bijvoorbeeld gezien schaalgrootte, boven lokaal/regionaal geregeld moeten worden. Het doel is om op 1 januari 2015 in de regio IJsselland een stelsel voor opvoed- en opgroei-ondersteuning te realiseren dat zowel effectief als efficiënt is. Het stelsel moet kunnen voorzien in de behoefte van jongeren en ouders aan ondersteuning, zorg en hulpverlening en moet passen binnen de gegeven financiële kaders.

## **Argumenten:**

### **1. Sterker in samenwerking**

De overgang van taken op het gebied van jeugdzorg van rijk en provincie naar de gemeente betekent dat de gemeente verantwoordelijk wordt voor (de organisatie van) een breed spectrum aan taken en activiteiten. De gemeenten in de regio IJsselland hebben elkaar al tijdig opgezocht om de overdracht van taken voor te bereiden. Daar geldt het motto dat het voordelen heeft als niet ieder voor zich het wiel opnieuw gaat uitvinden, maar dat gebruik maken van elkaars kennis en expertise en beleidsvermogen leidt tot versterking van het proces. Tevens is duidelijk dat de jeugdzorgtaken zich niet in de volle omvang op gemeentelijk niveau laten organiseren en samenwerking onvermijdelijk is. De samenwerking is gezocht tussen de gemeenten in de regio IJsselland, maar ook de provincie sluit hier bij aan in verband met een goede overdracht van taken. Daarnaast zijn er ook contacten met rijk, uitvoerende partners, cliëntorganisaties. Het uitgangspunt is daarbij dat continuïteit van de jeugdzorg wordt geborgd zowel tijdens de transitieperiode als daarna

### **2. Gezamenlijke visie op ontwikkelingen**

Om een goede start en gezamenlijke koers te bepalen is gewerkt aan gezamenlijk visie. Daarbij is gebruikt gemaakt van advisering door de heer Peters Stam, o.a. auteur van Opvoeden Versterken. Vanuit deze visie (Verbinden aan aansluiten) wordt op regionaal niveau aan de transformatie van de jeugdzorg gewerkt. In regionaal verband zijn, samen met de provincie Overijssel, uitgangspunten en ijkpunten geformuleerd voor deze transitie. Samengevat betreffen deze: Opvoeden versterken, het belang van een opvoedende leefomgeving, hulp in de directe leefomgeving, samenhangend aanbod, subsidiariteit en regionale samenwerking.

Op basis van deze uitgangspunten geldt dat verantwoordelijkheden en budgetten in beginsel zo lokaal mogelijk worden belegd (lokaal wat lokaal kan). Door regionaal samen te werken kan er aan ouders en kinderen op onderdelen inhoudelijk meer geboden worden dan wanneer iedere gemeente geheel eigenstandig tot uitvoering over gaat (regionaal wat meerwaarde oplevert), Dit laatste heeft zowel te maken met organisatie mogelijkheden (schaalgrootte) als met financiële middelen (kosten efficiëntie). In de afweging lokaal regionaal is overigens nog niet helder welk effect de passage in het regeerakkoord over transitie en 100.000+ gemeenten zal hebben.

### **3. Eén Interventiemodel als uitgangspunt**

In het interventiemodel opvoed- en opgroei-ondersteuning regio IJsselland worden zeven niveaus onderscheiden. De gedachte hierbij is dat de eerste 3 interventieniveaus (van universele preventie tot lichte opvoedhulp) lokaal georganiseerd kunnen worden. Vanaf interventieniveau 7 (excluserende vormen van hulpverlening, jeugdzorgplus) is bovenlokale samenwerking een wettelijke verplichting. Voor de tussenliggende niveaus, van interventieniveau 4 (intensieve opvoedhulp) tot en met interventieniveau 6 (specialistische intensieve opvoedhulp) wordt onderzocht wat regionaal en wat lokaal georganiseerd kan worden. Overigens moet hierbij opgemerkt worden dat regionale organisatie ook kan leiden tot lokale uitvoering, (indachtig het ijkpunt hulp zoveel mogelijk in de directe leefomgeving)

### **4. Gereed voor wettelijke verplichting**

Op grond van het conceptwetsvoorstel Jeugdwet (art. 2.4.) worden gemeenten verplicht om een aantal voorzieningen voor jeugdzorg bovenlokaal te organiseren. Door nu al vanuit een gezamenlijke visie aan de transformatie jeugdzorg te werken anticiperen wij samen met de andere regiogemeenten op deze wettelijke bepaling. Zodat er tijdig eenduidige afspraken zijn ten aanzien van de toegang en inkoop van deze bovenlokale voorzieningen.

**Risico's:**

*1. Wijzigingen in conceptwet of vertraging bij vaststellen van de wet*

Hoewel alles er op wijst dat de transitie van de jeugdzorg per 2015 zal plaatsvinden is de wet hiertoe nog niet vastgesteld. Het is daarom mogelijk dat er ingrijpende wijzigingen in het definitieve wetsvoorstel worden opgenomen. Daarnaast is er nog de mogelijkheid dat de wet uiteindelijk niet tijdig wordt vastgesteld, waardoor in de overdracht van taken en budgetten vertraging optreedt. Ook kan het zijn dat de transitie in het geheel niet doorgaat, hoewel de kans hierop laag wordt geschat. Afwachten tot een definitief wetsvoorstel is vastgesteld is echter geen optie. De tijd tussen nu en 2015 is hard nodig om ons samen met onze lokale en regionale partners voor te bereiden op de transitie van jeugdzorg. Voor een aantal belangrijke zaken geldt dat begin 2014 helder moet zijn hoe deze georganiseerd gaan worden.

Bij dit risico kan ook genoemd worden de passage in het regeerakkoord ten aanzien van 100.000+ gemeenten en de transities. Vooral nog is niet duidelijk welk effect dit heeft op de transitie jeugdzorg en de verhouding lokale en bovenlokale uitvoering.

*2. Uiteen gaan lopen van gemeentelijke opvattingen*

Er is zowel lokaal als regionaal breed overeenstemming ten aanzien van de visie van waaruit beide voorliggende projectplannen uitgewerkt worden. Het is echter van groot belang om ook gedurende de uitvoering van beide projecten alle betrokken partijen (dus lokaal en regionaal) op elkaar afgestemd te houden en om ook de samenhang met de overige decentralisatiedossiers te kunnen bewaken. De gemeente Zwolle heeft als regiogemeente en (ambtelijk en bestuurlijk) trekker van de samenwerking nadrukkelijk een regierol. Een risico kan zijn dat de opvattingen tussen gemeenten bij uitwerking uiteen gaan lopen, waardoor ook verplichte bovenlokale samenwerking onder druk komt te staan. De kans hierop wordt momenteel gering geacht.

*3. Niet mee ontwikkelen door uitvoerende partijen*

Voor de door ons beoogde omslag (transformatie) naar meer preventie en eerdere ondersteuning, uitgaan van eigen kracht van jeugdigen en hun ouders, minder snel medicaliseren van problemen en integrale aanpak met betere samenwerking rond gezinnen en (jeugd)hulp op maat, is het noodzakelijk dat instellingen/zorgaanbieders mee gaan bewegen. Zij zullen, onder andere, door innovatie en/of samenwerking moeten werken aan de door ons beoogde cultuuromslag. Dit is een voortdurend punt van aandacht bij onze contacten met instellingen/zorgaanbieders. Op termijn kan alleen met instellingen en zorgaanbieders die in staat zijn om de gewenste cultuuromslag te maken gewerkt worden. Om continuïteit te waarborgen, ook tijdens het transitieproces is het van belang om instellingen en zorgaanbieders aangesloten te houden op de ontwikkelingen. Het risico wordt ondervangen door veel aandacht voor communicatie en door al vanaf het begin van het proces in gesprek te blijven met deze partijen. .

**Alternatieven:**

Een alternatief voor de voorliggende regionale samenwerking kan zijn de transitie lokaal op pakken daar waar er wettelijk geen verplichting is tot bovenlokale samenwerking. Gezien de verwevenheid met van het zorgaanbod, de wettelijk verplichting en maar ook inhoudelijk en financiële noodzaak noodzaak tot afstemming levert een lokale oriëntatie geen meerwaarde op.

**Financiële dekking:**

Past binnen begroting

De transitie jeugdzorg wordt gerealiseerd binnen programma 7 gezien de samengang met welzijn, sociale zaken en Wmo, en programma 8 gezien samenhang met publieke gezondheid en jeugdgezondheidszorg. Verder is er inhoudelijke samenhang met programma 5 vanwege de zorgstructuur in de ontwikkeling 'passend onderwijs'

Voor de regionale samenwerking is geen aanvullend budget nodig. Wanneer jeugdzorgtaken op andere wijze georganiseerd en bekostigd gaan worden, worden financiële gevolgen aan uw raad voorgelegd.

**Communicatie:**

De regionale samenwerking wordt vormgegeven door middel van een werkgroepen structuur. De gemeente Dalfsen is daarin bestuurlijk en ambtelijk 'trekker' van de werkgroep die zich bezig houdt met communicatie (ondersteund door een communicatieadviseur van de gemeente Zwolle). Daartoe is voor de regionale samenwerking een communicatieplan opgesteld, gericht op adequate informatie op het juiste moment naar verschillende doelgroepen. Inhoudelijk wordt bijvoorbeeld zorg gedragen voor (deels digitale) nieuwsbrieven, voor informatieve bijeenkomsten voor uitvoerende organisaties, Wmo- en cliëntenraden en raadsleden. Met Arcon wordt (op basis van provinciale subsidie) een lokaal uitvoeringsprogramma ontwikkeld om burgers betrokken te houden bij de ontwikkelingen.

**Vervolg:**

De raad wordt medio 2013 geïnformeerd over de voortgang van de transitie jeugdzorg, lokaal en regionaal, en samenhang met de overige transities. Naar verwachting kunnen eind 2013 begin 2014 voorstellen worden voorgelegd over de inrichting van het de lokale en regionale jeugdzorgstructuur.

**Bijlagen:**

- 1 projectplan 'Transitie jeugdzorg IJsselland 2012 – 2015'
- 2 Verbinden en aansluiten in de jeugdzorg (ter kennisname)

**Burgemeester en wethouders** van Dalfsen,

de burgemeester,  
drs. H.C.P. Noten

de secretaris-directeur,  
drs. H. Zwart

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 10 december 2012, nummer 136;

overwegende dat er sprake is van een transitie van taken van jeugdzorg van rijk en provincie naar de gemeente;

gelet op mogelijke verplichtingen tot bovenlokale samenwerking;

b e s l u i t :

in te stemmen met projectplan 'Transitie jeugdzorg IJsselland 2012 – 2015'.

.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 28 januari 2013.

De raad voornoemd,

de voorzitter,  
drs. H.C.P. Noten

de griffier,  
N.A. IJnema Msc